

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår ref:
24/07745-2

Deres ref:

Saksbehandler:
Lars Holmer Hoven
lars.h.hoven@uia.no

Vår dato:
30.05.2024

Spørsmål om Statens innkjøpssenters rutiner knyttet til regjeringens fraråding om å drive handel som bidrar til å opprettholde de folkerettsstridige israelske bosetningene, samt krigshandlingene i Gaza

Universitetetstyret ved Universitetet i Agder (UiA) behandlet den 8.5,2024 en sak om akademisk boikott av Israel. Bakgrunnen for styresaken var at 63 tilsatte ved UiA sendte et brev til UiAs styreleder med anmodning om å støtte opp om fire konkrete punkter. Ett av punktene omhandlet UiAs innkjøpsrutiner:

«At UiA gjennomgår alle innkjøpsrutiner, for å unngå alle innkjøpsavtaler med leverandører som har forbindelser med det israelske militæret eller opererer i de okkuperte palestinske områdene».

Universitetsstyret gjorde følgende vedtak i saken:

"Universitetsstyret ved UiA fordømmer brudd på folkeretten og krigsforbrytelser. UiA ber om våpenhvile i Gaza, vern av sivile og at utdanningsinstitusjoner i konfliktområder beskyttes. Som utdanningsinstitusjon vil vi særlig vektlegge skoler og universiteters rolle i samfunn over hele verden. Norge har forpliktet seg til FN-erklæringen om å sikre skoler i konfliktområder. UiA oppfordrer på det sterkeste at denne erklæringen blir respektert i den pågående situasjonen.

Styret konstaterer at UiA ikke har institusjonelle avtaler med israelske universitet, og legger til grunn at det ikke arbeides med slike avtaler.

Styret ber universitetsdirektøren gå gjennom at UiAs innkjøpsrutiner så langt det er mulig hensyntar regjeringens fraråding om å drive handel som bidrar til å opprettholde de folkerettsstridige israelske bosetningene, samt krigshandlingene i Gaza.

Styret ber universitetsdirektøren vurdere hvordan UiA kan bidra i relevante nasjonale initiativ, for å støtte opp om den palestinske høyere utdanningssektoren, og særlig universiteter og høyskoler i Gaza.

Styret ber universitetsdirektøren fortsette arbeidet med å gi muligheter til palestinske akademikere og studenter gjennom ordninger som Scholars at Risk og Students at Risk."

I saksunderlaget til styresaken ble følgende trukket frem:

I tillegg til anskaffelser som UiA gjennomfører selv, er vi også tilsluttet avtaler som Statens innkjøpscenter inngår på vegne av universitetet. Avtalene dette gjelder utgjør en stor del av UiAs totale innkjøpsvolum. Statens innkjøpscenter følger opp disse avtalene også i forhold til menneskerettigheter og samfunnsansvar, slik at dette blir ivaretatt.

UiA har innledet en prosess med å gå gjennom våre innkjøpsrutiner opp mot regjeringens fraråding om å drive handel som bidrar til å opprettholde de folkerettslige israelske bosetningene.

Ettersom en stor del av UiAs innkjøpsvolum er knyttet til avtaler som Statens innkjøpscenters inngår på vegne av universitetene, ønsker UiA svar på følgende spørsmål:

- Hvordan forholder Statens innkjøpscenter seg til regjeringens fraråding om å drive handel som bidrar til å opprettholde de folkerettsstridige israelske bosetningene, samt krigshandlingene i Gaza?
- Forholder Statens innkjøpscenter seg til FNs database over selskap som er knyttet til israelske bosetninger i okkuperte palestinske områder, eller gjør Statens innkjøpscenter egne vurderinger?
- I hvilken grad vurderer Statens innkjøpscenter, i denne sammenhengen, verdikjedene/leverandørkjedene i rammeavtalene som inngås?

Flere universiteter har oppe lignende problemstillinger knyttet til handel med leverandører som har forbindelser med det israelske militæret eller opererer i de okkuperte palestinske områdene. Vi ber om en redegjørelse for hvordan Statens Innkjøpsentral arbeider med dette spesifikt, men også hvilke etiske regler som ligger til grunn for statens innkjøpsavtaler mer generelt.

Med vennlig hilsen

Seunn Smith-Tønnessen
Universitetsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert.

Universitet i Agder
Postboks 422
4604 KRISTIANSAND S

Svar på spørsmål frå Universitetet i Agder om Statens innkjøpscenters rutiner

DFØ v/Statens innkjøpscenter viser til mottatt henvendelse angående spørsmål om Statens innkjøpscenters rutiner knyttet til regjeringens fraråding om å drive handel som bidrar til å opprettholde de folkerettsstridige israelske bosetningene, samt krigshandlingene i Gaza.

Statens innkjøpscenter har en risikobasert tilnærming, både for gjennomføring av våre anskaffelsesprosesser og for nivå på kontraktsoppfølging av inngåtte fellesavtaler. I alle våre anskaffelser og etablerte fellesavtaler skal det gjennomføres risikovurderinger og risikoanalyser for negativ påvirkning på menneske- og arbeidstakerrettigheter. I vår anskaffelsesprosess foretas dette blant annet som en del av en grundig markedsundersøkelse og forarbeid forut for selve anskaffelsen.

Alle våre fellesavtaler som gjelder anskaffelse av varer, samt tjenestekontrakter med identifisert risiko, vil rutinemessig inkludere standard etiske kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende krav til menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter.

Gjeldende standard kontraktsvilkår bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv med aktsomhetsvurderinger som metode. Begge rammeverkene anbefaler aktsomhetsvurderinger som foretrukket metode for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan virksomheter håndterer eventuell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Der det er identifisert høy risiko, skal det i tillegg til våre standardiserte kontraktsvilkår, vurderes om det skal stilles spesielle avtalevilkår, kvalifikasjonskrav og/ eller tildelingskriterier som et supplement til de standardiserte kravene.

Fellesavtaler som inkluderer kontraktskrav m.m. for ivaretagelse av menneskerettigheter følges opp i kontraktsperioden gjennom egenrapportering fra avtalepartene og oppfølgingsmøter med leverandørene. Funn og svar fra leverandørene, samt egne vurderinger fra Statens innkjøpscenter, legger grunnlag for om det er behov for ytterligere oppfølging, for eksempel en kontroll eller revisjon. Oppfølging kan også gjøres på bakgrunn av informasjon som Statens innkjøpscenter er blitt oppmerksom på via virksomhetene eller andre eksterne parter. Alle eventuelle brudd på

kontraktskrav følges opp, og vil håndteres i henhold til kontraktens sanksjonsregime for den enkelte fellesavtale.

Våre standardiserte kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, stiller både krav til leverandørens egen virksomhet og leverandørkjeden. Dersom leverandøren bruker underleverandører for å oppfylle denne kontrakt, er leverandøren forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene i leverandørkjeden. Statens innkjøpscenter følger også opp krav i leverandørkjeden, oppfølgingen er risikobasert, som nevnt over.

Statens innkjøpscenter vil følge opp Regjeringens fraråding om handel og næringsvirksomhet med israelske bosettinger av 7. mars i forbindelse med fremtidige anskaffelsesprosesser og i kontraktsoppfølging av inngåtte fellesavtaler i samsvar med ovennevnte. Hvorvidt en leverandørs aktivitet på okkupert område gir grunnlag for sanksjoner, må vurderes konkret og individuelt i hvert enkelt tilfelle.

Hva gjelder spørsmålet om Statens innkjøpscenter forholder seg til FNs database over selskap som er knyttet til israelske bosettinger i okkuperte palestinske områder kan vi bekrefte at det er tilfelle. Ingen av leverandørene på statlig fellesavtale finnes på listen.. Etter vår kunnskap er heller ikke noen av selskapene på listen i leverandørkjeden for noen av fellesavtalene.

Vi takker for muligheten til å redegjøre for våre rutiner og anser med dette spørsmålene fra Universitetet i Agder som besvart.

Vennlig hilsen

Jan Henrik Skogen
Seksjonssjef

Yngvar Loen Larsen
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift